

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นกรณีศึกษาโดยการวัดตอนหลังเพียงครั้งเดียว (One-Shot Case Study) เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทในจังหวัดปัตตานี ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียน โดยมีหน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (Unit of Analysis) คือ โรงเรียน ซึ่งมีระบบข้อมูลของการวิจัย ดังตาราง 2

ตาราง 2 ระบบข้อมูลของการวิจัย

คุณลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	ผู้วิจัย
1. บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษานำโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท	แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 6 ระดับ	คะแนนจากแบบสอบถามตอนที่ 2	ผู้บริหารโรงเรียนครูและนักเรียน	ใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) แบ่งออกเป็น 6 ระดับ กล่าวคือ -ระดับ ไม่มี \bar{x} ตั้งแต่ 0.00-0.50 -ระดับน้อยที่สุด \bar{x} ตั้งแต่ 0.51-1.50 -ระดับน้อย \bar{x} ตั้งแต่ 1.51-2.50	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ผู้วิจัย ผลการวิจัย -สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ -สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด -สำนักงานการประถมศึกษา ศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ -โรงเรียนประถมศึกษา -ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และประชาชน

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	ผู้วิจัย ผลการวิจัย
2. บทบาทที่คาดหวังในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษานอกระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท	แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ	คะแนนจากแบบสอบถามตอนที่ 2	ผู้บริหารโรงเรียนครู และนักเรียน	-ระดับปานกลาง \bar{X} ตั้งแต่ 2.51-3.50 -ระดับมาก \bar{X} ตั้งแต่ 3.51-4.50 -ระดับมากที่สุด \bar{X} ตั้งแต่ 4.51-5.00	หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	ผู้วิจัย ผลการวิจัย
				-ระดับน้อย \bar{X} ตั้งแต่ 1.51-2.50 -ระดับปานกลาง \bar{X} ตั้งแต่ 2.51-3.50 -ระดับมาก \bar{X} ตั้งแต่ 3.51-4.50 -ระดับมากที่สุด \bar{X} ตั้งแต่ 4.51-5.00		

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	ผู้วิจัย ผลการวิจัย
3. ความแตกต่างระหว่างบทบาทปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท	แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 6 ระดับ	คะแนนจาก แบบสอบถาม ตอนที่ 2	ผู้บริหาร โรงเรียน ครู และ นักเรียน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 หรือ พิจารณาที่ระดับ .01 ก่อน	ค่าที (t-test)	

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	ผู้ริบอค ผลการวิจัย
4. ความแตกต่างระหว่างช่วงปีงบประมาณ 2526-2528, 2529-2531 กับ 2532-2533 ที่สอดคล้องกับปฏิทินจริงในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท	แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ	คะแนนจากแบบสอบถามตอนที่ 2	ผู้บริหารโรงเรียนและครู	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือพิจารณาที่ระดับ .01 ก่อน	- ค่าเอฟ (F-test) แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว - ถ้าหากผลการทดสอบ F-test มีนัยสำคัญทางสถิติ จะหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วย การเปรียบเทียบแบบพหุคูณแบบเซเฟ	

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	ผู้บริโภคร ผลการวิจัย
5. ความแตกต่างระหว่างช่วงปีงบประมาณ 2526-2528, 2529-2531 กับ 2532-2533 ที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังในการใช้การศึกษา เพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการการศึกษา เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท	แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 6 ระดับ	คะแนนจาก แบบสอบถาม ตอนที่ 2	ผู้บริหาร โรงเรียน และครู	ความนิยมสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 หรือพิจารณา ที่ระดับ .01 ก่อน	-หาค่าเอฟ (F-test) แบบวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว -ถ้าหากผลการทดสอบ F-test มีนัยสำคัญ ทางสถิติ จะหาค่า ความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยการ เปรียบเทียบทีละคู่แบบ เซฟเฟ้	

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	ผู้วิจัย ผลการวิจัย
6. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ที่มีต่อปัญหาในการใช้การศึกษ เพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการศึกษา เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชุมชน และคัดเลือกคณะกรรมการแก้ไขปัญหาดังกล่าว	-แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ -แบบคำถามปลายเปิด (Open-ended question)	-คะแนนจากแบบสอบถามตอนที่ 3	ผู้บริหารโรงเรียนและครู	ใช้เกณฑ์สัมบูรณ์แบ่งออกเป็น 6 ระดับ กล่าวคือ -ระดับไม่มี \bar{x} ตั้งแต่ 0.00-0.50 -ระดับน้อยที่สุด \bar{x} ตั้งแต่ 0.51-1.50 -ระดับน้อย \bar{x} ตั้งแต่ 1.51-2.50 -ระดับปานกลาง \bar{x} ตั้งแต่ 2.51-3.50 -ระดับมาก \bar{x} ตั้งแต่ 3.51-4.50 -ระดับมากที่สุด \bar{x} ตั้งแต่ 4.51-5.00	-หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) -วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้คือ

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่โรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ที่เข้าโครงการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2526-2533 จำนวนทั้งหมด 144 โรงเรียน ใน 8 อำเภอ 4 กิ่งอำเภอในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 144 คน ครู จำนวน 1,596 คน และนักเรียน จำนวน 3,729 คน รวมทั้งหมด 5,469 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ที่เข้าโครงการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2526-2533 จำนวนทั้งหมด 144 โรงเรียน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตอบแบบสอบถามประกอบด้วยกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนละหนึ่งคน จำนวน 144 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 319 คน และนักเรียนจำนวน 361 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 824 คน

อนึ่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียนนั้น สามารถแสดงจำนวนเป็นร้อยละ ดังรายละเอียดปรากฏตามตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามจำแนกตาม
สถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	144	17.48
ครู	319	38.71
นักเรียน	361	43.81
รวม	824	100

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้คือ โรงเรียน
ที่สามารถจำแนกตามช่วงปีงบประมาณที่โรงเรียนเข้าโครงการ โดยแสดงจำนวนเป็นร้อยละ
ตั้งรายละเอียดปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนร้อยละของโรงเรียนที่เข้าโครงการจำแนกตามช่วงปีงบประมาณ

ช่วงปีงบประมาณ	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
2526-2528	27	18.75
2529-2531	57	39.58
2532-2533	60	41.67
รวม	144	100

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างที่ เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างตามลำดับ ดังนี้คือ

1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 144 คน จากโรงเรียนประถม ศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทจำนวน 144 โรงเรียน ได้นำมาใช้เป็น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.3.2 ครูจำนวน 1,596 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาใน โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทจำนวน 144 โรงเรียน ได้นำมาใช้เป็น กลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.3.2.1 หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาปริสุทธิ, 2531 : 9 อ้างอิงมาจาก Yamane, 1973 : 1088)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนหน่วยประชากร
 e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

ดังนั้น ค่าของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้คือ $.05$ ซึ่งจะกำหนดให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครุ หาได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร } n &= \frac{1,596}{1 + 1,596(.05)^2} \\ &= 319.84 \\ &= 319 \text{ คน} \end{aligned}$$

1.3.2.2 นำขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่หาได้ไปเทียบหา สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่เป็นครุ เป็นรายโรงเรียนในแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยใช้วิธีการสุ่มตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) (วันเพ็ญ ชูศิลป์, 2525 : 131-133)

1.3.3 นักเรียนจำนวน 3,729 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท จำนวน 144 โรงเรียน ได้นำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.3.3.1 หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ตามข้อ 1.3.2.1 หาได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร } n &= \frac{3,729}{1 + 3,729(.05)^2} \\ &= 361.25 \\ &= 361 \text{ คน} \end{aligned}$$

1.3.3.2 นำขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่หาได้ไปเทียบหา สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่เป็นนักเรียน เป็นรายโรงเรียนในแต่ละ อำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยใช้วิธีการสุ่มตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (วันทนีย์ ชูศิลป์, 2525 : 131-133)

รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งหมด 824 คน

อนึ่ง รายละเอียดของจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียน ประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท อันประกอบด้วยผู้บริหาร วิทยาลัยครู และนักเรียน จำแนกเป็นรายโรงเรียนใน 8 อำเภอ 4 กิ่งอำเภอ ใน จังหวัดปัตตานี ดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการ การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท อันประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน วิทยาลัยครู และนักเรียน จำแนกเป็นรายโรงเรียน ในแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในจังหวัด ปัตตานี

อำเภอ/กิ่งอำเภอ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน
<u>อำเภอเมืองปัตตานี</u>						
1. ชุมชนบ้านกรือเซะ	1	24	51	1	5	5
2. บ้านปะกาสะรัง	1	13	29	1	3	3
3. ชุมชนบ้านกะมียอ	1	15	28	1	3	3
4. บ้านกล้วยา	1	9	18	1	2	2
5. บ้านถือแลบิละ	1	7	21	1	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน
6. บ้านขานา	1	10	33	1	2	3
7. บ้านบาราเฮาะ	1	11	25	1	2	2
8. บ้านต้นหยงลูโละ	1	22	55	1	4	5
9. ชุมชนบ้านปุยุด	1	24	59	1	5	6
10. ชุมชนบ้านยูโย	1	21	52	1	4	5
11. บ้านรูสะมิแล	1	11	30	1	2	3
12. บ้านกาสง	1	12	26	1	2	3
13. บ้านปาเราะ	1	19	44	1	4	4
14. บ้านกูวิง	1	8	26	1	2	3
<u>อำเภอโคกโพธิ์</u>						
15. บ้านนาห้อยเหนือ	1	10	23	1	2	2
16. บ้านท่าเรือ	1	11	24	1	2	2
17. บ้านควนแตน	1	11	24	1	2	2
18. บ้านโผงโผง	1	8	16	1	2	2
19. บ้านสามยอด	1	11	35	1	2	3
20. บ้านป่าบอน	1	11	19	1	2	2
21. บ้านคลองช้าง	1	12	31	1	2	3
22. วัดบันลือชาวาส	1	10	12	1	2	1
23. วัดสุนทรวารี	1	11	16	1	2	2

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน
<u>อำเภอปะนาเระ</u>						
24. บ้านน้ำบ่อ	1	14	25	1	3	2
25. บ้านบางมะรวด	1	19	51	1	4	5
26. บ้านท่าน้ำ	1	10	22	1	2	2
27. บ้านท่าข้าม	1	18	44	1	4	4
28. บ้านนอก	1	10	36	1	2	3
29. บ้านกลาง	1	9	19	1	2	2
30. บ้านปลูมาวอ	1	9	13	1	2	1
31. วัดศรีสุทนต์	1	8	19	1	2	2
32. บ้านพ้อมิ่ง	1	13	27	1	3	3
33. บ้านเตราะหัก	1	8	11	1	2	1
34. บ้านราวอ	1	8	20	1	2	2
35. บ้านท่าน้ำตะวันออก	1	13	25	1	3	2
36. บ้านบางหมู	1	8	14	1	2	1
<u>อำเภอมายอ</u>						
37. บ้านบาตะกูโบ	1	8	28	1	2	3
38. บ้านศรี	1	9	24	1	2	2
39. ชุมชนบ้านเมืองยอน	1	13	55	1	3	5
40. บ้านกระหวะ	1	10	23	1	2	2

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน
41. บ้านกุวิง	1	8	30	1	2	3
42. บ้านตะบึงสี้ง	1	15	22	1	3	2
43. บ้านกุ่มบึงมาเคาะ	1	9	20	1	2	2
44. บ้านมะหุด	1	12	24	1	2	2
45. บ้านสะก้ำ	1	15	41	1	3	4
46. บ้านน้ำใส	1	9	18	1	2	2
47. บ้านถนน	1	12	37	1	2	4
48. บ้านกระเสาะ	1	12	30	1	2	3
49. บ้านคูลา	1	10	24	1	2	2
50. บ้านเขาวัง	1	7	19	1	1	2
51. บ้านเขนท้าว	1	8	8	1	2	1
อำเภอยะรัง						
52. ชุมชนบ้านคันสน	1	17	35	1	3	3
53. วัดเกาะหวาย	1	12	17	1	2	2
54. บ้านสีเคะ	1	9	23	1	2	2
55. ชุมชนบ้านสะนอ	1	16	41	1	3	4
56. บ้านคันทุเรียน	1	9	20	1	2	2
57. ตลาดนัดคันมะขาม	1	13	37	1	3	4
58. วัดโคกหญ้าคา	1	8	25	1	2	2

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน
59. บ้านศาลาสอง	1	12	22	1	2	2
60. บ้านโคกขี้เหล็ก	1	8	19	1	2	2
61. บ้านสายชล	1	15	22	1	3	2
62. ต้นพิบูล	1	11	26	1	2	3
63. ตลาดน้ำตาซาเอ	1	17	47	1	3	5
64. ชุมชนบ้านหงส์ตา	1	22	47	1	4	5
65. บ้านระแวง	1	16	37	1	3	4
66. บ้านกาแลสะนอ	1	8	20	1	2	2
67. บ้านประจัน	1	11	28	1	2	3
<u>อำเภอยะหริ่ง</u>						
68. ชุมชนบ้านสามัน	1	14	20	1	3	2
69. ชุมชนบ้านตาและ	1	11	21	1	2	2
70. ชุมชนวัดป่าศรี	1	8	14	1	2	1
71. บ้านท่าควั่น	1	7	24	1	1	2
72. บ้านนาโหลย	1	8	19	1	2	2
73. บ้านบุลาถง	1	10	21	1	2	2
74. บ้านชะเออะ	1	10	18	1	2	2
75. บ้านยามูเฉลิม	1	11	15	1	2	1
76. บ้านหนองแรด	1	9	13	1	2	1

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน
77. บ้านนุกี	1	27	53	1	5	5
78. บ้านท่าหวง	1	8	23	1	2	2
79. บ้านคุดชังป่าแย	1	11	18	1	2	2
80. ชุมชนบ้านป่าคา	1	18	34	1	4	3
81. บ้านคันทะหงคาลอ	1	11	24	1	2	2
82. บ้านมากง	1	13	27	1	3	3
83. บ้านจะแมปะ มิตรภาพที่ 197	1	12	35	1	2	3
84. บ้านบือเงาะ	1	21	50	1	4	5
85. บ้านคาหมน	1	9	16	1	2	2
<u>อำเภอสายบุรี</u>						
86. ชุมชนบ้านละหาร มิตรภาพที่ 113	1	16	42	1	3	4
87. บ้านบน	1	12	23	1	2	2
88. ชุมชนบ้านบางแก้ว	1	12	40	1	2	4
89. บ้านกะลาพอ	1	21	43	1	4	4
90. บ้านสือดง	1	14	38	1	3	4
91. บ้านโตะบาลา	1	9	30	1	2	3
92. ชุมชนบ้านมะนังคาลำ	1	13	22	1	3	2
93. บ้านจะเฒ่	1	12	23	1	2	2

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน
94. บ้านป่าข่อย	1	11	24	1	2	2
95. บ้านบือระ	1	7	19	1	1	2
96. ชุมชนวัดดัมภาวาส	1	21	49	1	4	5
97. ชุมชนบ้านแป้น	1	11	20	1	2	2
98. บ้านตะบึง	1	11	29	1	2	3
99. บ้านวังไผ่	1	8	38	1	2	3
<u>อำเภอหนองจิก</u>						
100. บ้านน้ำคำ	1	14	36	1	3	4
101. บ้านโคกหมัก	1	7	24	1	1	2
102. บ้านยาบี	1	12	32	1	2	3
103. วัดสดีศย์ชลธาร	1	15	39	1	3	4
104. บ้านควนคิน	1	11	15	1	2	1
105. บ้านคันหยงเปาว์	1	12	41	1	2	4
106. บ้านโลกโตนค	1	12	21	1	2	2
107. บ้านเกาะหม้อแกง	1	8	15	1	2	1
108. พัฒนศึกษา	1	10	20	1	2	2
109. บ้านคอหล่อคันหยง	1	8	16	1	2	2
110. บ้านบางราพา	1	7	15	1	1	1
111. บ้านบางหัน	1	7	13	1	1	1

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน
112. บ้านเกาะเปาะ	1	10	15	1	2	1
113. บ้านค่าย	1	14	26	1	3	3
114. บ้านกาหยี่	1	7	17	1	1	2
<u>กิ่งอำเภอทุ่งยางแดง</u>						
115. บ้านพิเทน (วันครู 2502)	1	9	29	1	2	3
116. บ้านโต๊ะชูด	1	7	16	1	1	2
117. บ้านน้ำคำ	1	9	40	1	2	4
118. บ้านปากู	1	8	15	1	2	1
119. บ้านมะนังยง	1	6	8	1	1	1
120. บ้านแลแวง	1	9	22	1	2	2
121. บ้านบือจะ	1	10	29	1	2	3
122. บ้านคือเบา	1	8	35	1	2	3
123. ชุมชนบ้านป่าแคปาลีส	1	8	20	1	2	2
124. พระราชประสงค์ บ้านทรายขาว	1	8	21	1	2	2
125. บ้านตะโละแมะนา	1	6	14	1	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน
<u>กิ่งอำเภอไม้แก่น</u>						
126. ชุมชนบ้านไม้แก่น	1	8	6	1	2	1
127. บ้านป่าไหม้	1	7	23	1	1	2
128. บ้านโคกนิบง	1	8	15	1	2	1
129. บ้านตะโละ ไกรทอง	1	8	25	1	2	2
130. บ้านกระจูด	1	7	14	1	1	1
131. บ้านปลักแตน	1	6	19	1	1	2
132. วัดมหันตคาม	1	5	8	1	1	1
<u>กิ่งอำเภอกะพ้อ</u>						
133. บ้านปล่องหอย	1	5	30	1	1	3
134. บ้านมี้อลล	1	7	17	1	1	2
135. บ้านตะโละ การามัน	1	9	21	1	2	2
136. บ้านอุ้ดเค็อราแง	1	7	14	1	1	2
137. มะแนคาแล	1	6	21	1	1	2
138. บ้านมะกอ	1	7	9	1	1	1
139. บ้านกะรุปี	1	9	30	1	2	3
140. บ้านโลทุ	1	5	23	1	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	นักเรียน
<u>กิ่งอำเภอแม่ลาน</u>						
141. บ้านคุระ	1	10	19	1	2	2
142. บ้านวังกว้าง	1	15	25	1	3	2
143. บ้านม่วงเคี้ย	1	10	20	1	2	2
144. วัดบุญมิตร	1	10	19	1	2	2
รวม	144	1,596	3,729	144	319	361

ที่มา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี, 2534 : 1-18 และสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี, 2532 : 5-10.

2. การสร้างเครื่องมือวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีจำนวน 2 ชุด แบ่งออกเป็นชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูเป็นผู้ตอบ ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนเป็นผู้ตอบมีลักษณะดังนี้คือ

2.1.1 ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูเป็นผู้ตอบ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ มีจำนวนทั้งหมด 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบททั้ง 6 ด้าน กล่าวคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการฝึกและพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารของชุมชน ด้านการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางด้านวิชาการและการอาชีพ ด้านการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น และด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท ซึ่งในแต่ละด้านมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ แบบลิคเกอร์ (Likert's 6 Points Rating Scale) มีจำนวนทั้งหมด 58 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท แบ่งออกเป็น 6 ด้าน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ แบบลิคเกอร์ มีจำนวนทั้งหมด 84 ข้อ และแบบคำถามปลายเปิด (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 1 หน้า 228)

2.1.2 ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนเป็นผู้ตอบ มีลักษณะเช่นเดียวกับชุดที่ 1 เพียงแต่ปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนโดยมีเพียง 2 ตอนเท่านั้น กล่าวคือ ตอนที่ 1 มีจำนวนทั้งหมด 2 ข้อ และตอนที่ 2 มีจำนวนทั้งหมด 32 ข้อ ซึ่งมีเพียง 5 ด้านเท่านั้น ยกเว้นด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท ทั้งนี้เพราะเหตุว่านักเรียนไม่มีหน้าที่และไม่สามารถทราบถึงการประสานงานที่โรงเรียนดำเนินการไปได้ และในแต่ละด้านได้ตัดข้อความบางข้อที่นักเรียนไม่สามารถเข้าใจได้ออกไป (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 2 หน้า 281)

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา ในลักษณะของโรงเรียนชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากแนวความคิด บทบาทหน้าที่ แนวทางการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และกิจกรรม

เสนอแนะเพื่อสนองวัตถุประสงค์ ตลอดจนปัญหาของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษา เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทโดยคัดแปลงและปรับปรุงมาจากเครื่องมือประเมินผลโครงการ การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน (กศ.พช.) ปีงบประมาณ 2528-2529 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป. : 7-21)

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมหลักการหรือคุณลักษณะตามทฤษฎี เกี่ยวกับบทบาทการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการ การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน และเกี่ยวกับปัญหาภายใต้ บทบาทดังกล่าวทั้ง 5 กลุ่มปัญหา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน (ดูรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก 3 หน้า 303) เพื่อตรวจสอบว่า ถูกต้องตามทฤษฎีหรือไม่ และพิจารณาความเหมาะสมของคำถามแต่ละข้อ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขและเสนอแนะจาก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ มาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษา เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ที่เข้า โครงการในช่วงปีงบประมาณ 2534 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 60 คน แบ่งออกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 15 คน ครูจำนวน 15 คน และนักเรียนจำนวน 30 คน จากโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 15 โรงเรียน เพื่อทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ตามวิธีการดังนี้

5.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ตามวิธีการของการแจกแจงที (t-distribution) ด้วยการรวบรวมคะแนนทั้งหมดของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนจากคะแนนสูงไปหาคะแนนต่ำ แบ่งกลุ่มที่ได้มีน้ำหนักคะแนนสูงออกมา 25% เป็นกลุ่มสูง และแบ่งกลุ่มที่ได้มีน้ำหนักคะแนนต่ำออกมา 25% เป็นกลุ่มต่ำ แล้วคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความแปรปรวน (Variance) ของแต่ละกลุ่ม โดยใช้สูตร ดังนี้

สูตร (ลิวน์ สายยศ และอังคณา สายยศ, 2531 : 185-186

อ้างอิงมาจาก Edwards, 1957 : 152-154)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
\bar{X}_H	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
\bar{X}_L	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_L^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
n_L	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

ปรากฏผลว่า แบบสอบถามรายข้อมีค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 1.75 ทุกข้อ จึงถือได้ว่า ข้อคำถามนั้นสามารถจำแนกคนออกเป็นสองกลุ่มได้ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กล่าวคือ การคำนวณค่าที (t-test) จะต้องได้มากกว่าหรือเท่ากับ 1.75 แต่ถ้าได้ค่าที่ต่ำกว่า 1.75 ข้อคำถามนั้นจะต้องตัดทิ้งไป จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยไม่ได้ เพราะเป็นค่าต่ำกว่าค่าวิกฤต (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 4 หน้า 304)

5.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ตามวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังนี้

สูตร (Cronbach, 1970 : 161)

$$\alpha_k = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_{X_i}^2}{S_{X_t}^2} \right]$$

เมื่อ	α_k	แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	$\sum S_{X_i}^2$	แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	$S_{X_t}^2$	แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด
	k	แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

ปรากฏผลว่า แบบสอบถามชุดสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครู ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับในบทบาทที่ปฏิบัติจริง มีค่าเท่ากับ .9672 ในบทบาทที่คาดหวัง มีค่าเท่ากับ .9718 และในส่วนของปัญหา มีค่าเท่ากับ .9610 ส่วนแบบสอบถามชุดสำหรับนักเรียน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับในบทบาทที่ปฏิบัติจริง มีค่าเท่ากับ .9170 ในบทบาทที่คาดหวัง มีค่าเท่ากับ .8814 จึงสรุปได้ว่า เครื่องมือวิจัยนี้ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความทฤษฎีหรือหลักการ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 5 หน้า 310)

2.3 เกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถาม

การตรวจให้คะแนนคำตอบตามแบบสอบถามก่อนนำมาวิเคราะห์ข้อมูล จะพิจารณาจากคำตอบในแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ ในแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดระดับคะแนนไว้ 6 ระดับ และมีเกณฑ์ที่ใช้ในการกีดค่าช่วงคะแนน ดังนี้ คือ

การตรวจให้คะแนนจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ให้ค่าคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	หมายถึง	บทบาทที่ปฏิบัติจริง	บทบาทที่คาดหวัง	ปัญหา
0	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ	ไม่ควรปฏิบัติ	ไม่มีปัญหา
1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด	ควรปฏิบัติน้อยที่สุด	มีปัญหาน้อยที่สุด
2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย	ควรปฏิบัติน้อย	มีปัญหาน้อย
3	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง	ควรปฏิบัติปานกลาง	มีปัญหามาก
4	หมายถึง	ปฏิบัติมาก	ควรปฏิบัติมาก	มีปัญหามาก
5	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด	ควรปฏิบัติมากที่สุด	มีปัญหามากที่สุด

ดังนี้ ในการแปลความหมายของคะแนนคิดค่าช่วงคะแนนตามเกณฑ์สัมบูรณ์

ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529 : 53)

<u>ระดับค่าเฉลี่ย</u>		<u>บทบาทที่ปฏิบัติจริง</u>	<u>บทบาทที่คาดหวัง</u>	<u>ปัญหา</u>
0.00-0.50	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ	ไม่ควรปฏิบัติ	ไม่มีปัญหา
0.51-1.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด	ควรปฏิบัติน้อยที่สุด	มีปัญหาน้อยที่สุด
1.51-2.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย	ควรปฏิบัติน้อย	มีปัญหาน้อย
2.51-3.50	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง	ควรปฏิบัติปานกลาง	มีปัญหามาก
3.51-4.50	หมายถึง	ปฏิบัติมาก	ควรปฏิบัติมาก	มีปัญหามาก
4.51-5.00	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด	ควรปฏิบัติมากที่สุด	มีปัญหามากที่สุด

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 เขียนคำร้องเสนอขอเปิดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอหนังสือราชการถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก โรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากรเป้าหมาย

3.2 ขอหนังสือราชการจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอในจังหวัดปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือและช่วยประสานงาน โดยออกหนังสือราชการถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากรเป้าหมายให้ช่วยส่งต่อให้กับกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานในการส่งและรับคืนด้วยตนเอง

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา แยกเป็นหมวดหมู่ตามกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อนำข้อมูลที่ได้อาจัดกระทำและนำไปวิเคราะห์หาค่าสถิติต่อไป

4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (SPSS) โดยดำเนินการและใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

อนึ่ง ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้วิธีวิเคราะห์อย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและลักษณะข้อมูลเป็นประการสำคัญ ดังตาราง 6

ตาราง 6 วัตถุประสงค์ ลักษณะข้อมูล และวิธีวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์	ลักษณะข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษานในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน	คะแนนจากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ คือ ไม่มี มีค่าเท่ากับ 0, น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1, น้อย มีค่าเท่ากับ 2, ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3, มาก มีค่าเท่ากับ 4 และมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 ที่เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคำตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่ม ได้ข้อมูลอยู่ในระดับมาตราอันตรภาค (Interval Scale)	หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อแปลผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ ดังนี้ - ระดับไม่มี \bar{x} ตั้งแต่ 0.00-0.50 - ระดับน้อยที่สุด \bar{x} ตั้งแต่ 0.51-1.50 - ระดับน้อย \bar{x} ตั้งแต่ 1.51-2.50 - ระดับปานกลาง \bar{x} ตั้งแต่ 2.51-3.50 - ระดับมาก \bar{x} ตั้งแต่ 3.51-4.50 - ระดับมากที่สุด \bar{x} ตั้งแต่ 4.51-5.00

ตาราง 6 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ลักษณะข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
<p>2. เพื่อศึกษาระดับบทบาทที่คาดหวังในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษานในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน</p>	<p>คะแนนจากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ คือ ไม่มี มีค่าเท่ากับ 0, น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1, น้อย มีค่าเท่ากับ 2, ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3, มาก มีค่าเท่ากับ 4 และมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 ที่เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มได้ข้อมูลอยู่ในระดับมาตราอันตรภาค</p>	<p>หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อแปลผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ ดังนี้</p> <p>-ระดับไม่มี \bar{X} ตั้งแต่ 0.00-0.50</p> <p>-ระดับน้อยที่สุด \bar{X} ตั้งแต่ 0.51-1.50</p> <p>-ระดับน้อย \bar{X} ตั้งแต่ 1.51-2.50</p> <p>-ระดับปานกลาง \bar{X} ตั้งแต่ 2.51-3.50</p> <p>-ระดับมาก \bar{X} ตั้งแต่ 3.51-4.50</p> <p>-ระดับมากที่สุด \bar{X} ตั้งแต่ 4.51-5.00</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ลักษณะข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
<p>3. เพื่อเปรียบเทียบบัพทาทที่ปฏิบัติจริงกับบัพทาทที่คาดหวังในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน</p>	<p>คะแนนจากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ คือ ไม่มี มีค่าเท่ากับ 0, น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1, น้อย มีค่าเท่ากับ 2, ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3, มาก มีค่าเท่ากับ 4 และ มากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 ที่เกี่ยวกับบัพทาทที่ปฏิบัติจริงและบัพทาทที่คาดหวัง จากกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กัน (Dependent Samples) ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มได้ข้อมูลอยู่ในระดับมาตราอันตรภาค</p>	<p>หาค่าที (t-test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างบัพทาทที่ปฏิบัติจริงกับบัพทาทที่คาดหวัง โดยกำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือพิจารณาที่ระดับ .01 ก่อน</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ลักษณะข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
<p>4. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทระหว่างช่วงปีงบประมาณ 2526-2528, 2529-2531 กับ 2532-2533</p>	<p>คะแนนจากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ คือ ไม่มี มีค่าเท่ากับ 0, น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1, น้อย มีค่าเท่ากับ 2, ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3, มาก มีค่าเท่ากับ 4 และมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 ที่เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในแต่ละช่วงปีงบประมาณ ได้ข้อมูลอยู่ในระดับมาตราอันตรภาค</p>	<p>- หาค่าเอฟ (F-test) แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงปีงบประมาณที่เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง โดยกำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือพิจารณาที่ระดับ .01 ก่อน</p> <p>- ถ้าหากว่าผลการทดสอบ F-test มีนัยสำคัญทางสถิติ จะหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยการเปรียบเทียบพหุคูณแบบเซฟเฟ่ โดยกำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือพิจารณาที่ระดับ .01 ก่อน</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ลักษณะข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
<p>5. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทระหว่างช่วงปีงบประมาณ 2526-2528, 2529-2531 กับ 2532-2533</p>	<p>คะแนนจากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ คือ ไม่มีมีค่าเท่ากับ 0, น้อยที่สุดมีค่าเท่ากับ 1, น้อย มีค่าเท่ากับ 2, ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3, มาก มีค่าเท่ากับ 4, มากที่สุดมีค่าเท่ากับ 5 ที่เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังในแต่ละช่วงปีงบประมาณ ได้ข้อมูลอยู่ในระดับมาตราอันตรภาค</p>	<p>- ทาค่าเอฟ (F-test) แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงปีงบประมาณที่เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง โดยกำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือพิจารณาที่ระดับ .01 ก่อน</p> <p>- ถ้าหากว่า ผลการทดสอบ F-test มีนัยสำคัญทางสถิติ จะหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยการเปรียบเทียบพหุคูณแบบเซฟเฟ่ โดยกำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือพิจารณาที่ระดับ .01 ก่อน</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ลักษณะข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
<p>6. เพื่อศึกษาระดับปัญหาในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว</p>	<p>- คะแนนจากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ คือ ไม่มีมีค่าเท่ากับ 0, น้อยที่สุดมีค่าเท่ากับ 1, น้อย มีค่าเท่ากับ 2, ปานกลางมีค่าเท่ากับ 3, มาก มีค่าเท่ากับ 4, และมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 ที่เกี่ยวกับปัญหาในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มได้ข้อมูลอยู่ในระดับมาตราอันตรภาค</p> <p>- เนื้อหาจากแบบคำถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน</p>	<p>- หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อแปลผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ ดังนี้</p> <p>- ระดับไม่มี \bar{X} ตั้งแต่ 0.00-0.50</p> <p>- ระดับน้อยที่สุด \bar{X} ตั้งแต่ 0.51-1.50</p> <p>- ระดับน้อย \bar{X} ตั้งแต่ 1.51-2.50</p> <p>- ระดับปานกลาง \bar{X} ตั้งแต่ 2.51-3.50</p> <p>- ระดับมาก \bar{X} ตั้งแต่ 3.51-4.50</p> <p>- ระดับมากที่สุด \bar{X} ตั้งแต่ 4.51-5.00</p> <p>- วิเคราะห์เนื้อหา</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ลักษณะข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
	<p>ของโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการการศึกษาเพื่อ พัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ตามความเห็นของกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบ แบบสอบถามแต่ละกลุ่ม ได้ข้อมูลอยู่ในระดับมาตรา นามบัญญัติ (Nominal Scale)</p>	

4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage)

สูตร (Guilford, 1956 : 43)

$$\text{ร้อยละของจำนวนใด} = \frac{\text{เลขจำนวนนั้น}}{\text{จำนวนเต็ม}} \times 100$$

2. การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

สูตร (Norusis, 1985 : B-86)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
X_i	แทน	ค่าของข้อมูลแต่ละจำนวน
ΣX	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สูตร (Norusis, 1985 : B-86)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2}{N-1}}$$

เมื่อ SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X_i	แทน	ค่าของข้อมูลแต่ละจำนวน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4. การเปรียบเทียบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ที่มีความสัมพันธ์กัน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

สูตร (Norusis, 1983 : 82)

$$t = \frac{\bar{D}}{S_{\bar{D}} \sqrt{N}}, \quad df = N-1$$

เมื่อ t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย
\bar{D}	แทน	ค่าเฉลี่ยของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
$S_{\bar{D}}$	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด
df แทน ชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

5. การเปรียบเทียบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลรวมกำลังสองภายในกลุ่ม (within-group Sum of Square)

สูตร (Norusis, 1983 : 110)

$$SS_W = \sum_{i=1}^k (N_i - 1) S_i^2$$

เมื่อ SS_W แทน ผลรวมกำลังสองภายในกลุ่ม

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

N_i แทน จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

ผลรวมกำลังสองระหว่างกลุ่ม (Between-group Sum of Square)

สูตร (Norusis, 1983 : 110)

$$SS_b = \sum_{i=1}^k N_i (\bar{X}_i - \bar{X})^2$$

เมื่อ SS_b แทน ผลรวมกำลังสองระหว่างกลุ่ม

\bar{X}_i แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม

N_i แทน จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

การทดสอบสมมติฐานด้วยค่าเอฟ (F-test)

สูตร (Norusis, 1983 : 111)

$$F = \frac{\text{BETWEEN GROUPS MEAN SQUARE}}{\text{WITHIN GROUPS MEAN SQUARE}}, df_b = k-1, df_w = N-k$$

เมื่อ F	แทน	ค่าสถิติในการ กระจายแบบเอฟ (F-distribution)
BETWEEN GROUPS MEAN SQUARE	แทน	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย ระหว่างกลุ่ม
WITHIN GROUPS MEAN SQUARE	แทน	ผลรวมกำลังสอง เฉลี่ยภายในกลุ่ม
df_b	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ ระหว่างกลุ่ม
df_w	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ ภายในกลุ่ม

6. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน หรือที่เรียกว่า การเปรียบเทียบพหุคูณ ถ้าผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อต้องการทราบว่าความแตกต่างนั้นเป็นความแตกต่างระหว่างคู่ใด โดยใช้การทดสอบด้วยวิธีการของเชงเฟ

สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982 : 266)

$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{2}{n_2} \right) (k-1)}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติในการกระจายแบบเอฟ
	M_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	M_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	k	แทน	จำนวนกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนข้อมูลในแต่ละกลุ่ม
	MS_w	แทน	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ยภายในกลุ่ม